

Voor en na de restauratie

Restauratie van het vaandel van het Syndicat des Carriers, Soignies, 1898

Annie Geysens, Amsab-ISG

Inleiding

Elke restauratie moet altijd reversibel zijn en de authenticiteit van het object moet bewaard blijven. Elk object van textiel, in casu een vaandel, heeft zijn eigen problematiek, daarom wordt er eerst een behandelingsrapport opgesteld met daarin de algemene gegevens: herkomst, afmetingen, materialen ... Er wordt gekeken naar de conditie ervan: of het beschadigd is en waar, of er stukken ontbreken zoals franjes, parels, lacunes in het textiel, scheuren ... Er worden ook foto's genomen. In het rapport staat ook hoe de schade zal behandeld worden en welk materiaal ervoor gebruikt wordt. Op grond van dergelijk behandelingsrapport geeft de opdrachtgever toestemming voor de restauratie.

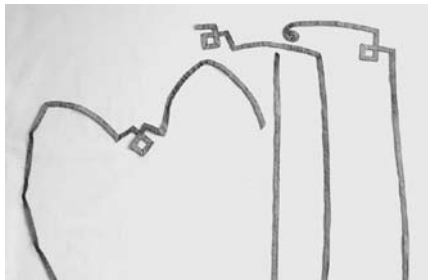
Beschrijving

Bordeauxrood vaandel met centraal een steenkapper die een ruwe steenblok met een hamer en een steenbeitel bewerkt, met daarboven de naam van de organisatie en eronder de plaatsnaam en het jaartal. Rond het centrale motief loopt een goudkleurig passement; rondom rond ook een goudkleurig passement en franjes in metaaldraad.

Afmetingen: hoogte: 132 cm / breedte: 140 cm / franje: 10 cm

Materiaal: fluweel, passement, franjes.

Algemene toestand: Het vaandel is erg stoffig, op enkele plaatsen is de pool van het fluweel afgesleten of is het fluweel zelf gescheurd. Het geschulpt borduurwerk is hier en daar los. Het goudkleurig passement is geoxideerd en hangt op verschillende plaatsen los. Van de centrale figuur is het borduurwerk aan het verdwijnen en hangt los van het vaandel; het werd er vroeger op een ondeskundige manier terug aangehaaid. Het fluweel errond is gescheurd. Er is een nylon voering zichtbaar, die onderaan in de hoeken en bovenaan aan de lussen machinaal aan het vaandel is gestikt, wat bijkomende schade oplevert. Onder deze voering zit de originele voering die erg versleten is.

Voorstel behandeling

Droog reinigen.

Het vaandel demonteren: voering, franjes en passement verwijderen, centraal figuur afnemen en apart conserveren. Vaandel met zijdedraad fixeren op linnen. Het geschulpte borduurwerk opnieuw vastnaaien, het centrale motief, het goudkleurig passement terug op het vaandel naaien. Franjes aannaaien. Nieuwe linnen voering aanbrengen.

Monteren. Op polycarbonaat plaat, voorzien van wattine en gewassen grijs linnen.

Detailfoto's van de restauratie

Er worden foto's gemaakt van de voor- en achterzijde van het vaandel om het later terug in zijn originele staat in elkaar te zetten.

1. Het vaandel wordt gestofzuigd met gecontroleerd zuigsysteem om zo min mogelijk schade toe te brengen aan het fluweel.

2. De synthetische voering wordt verwijderd; de originele voering eronder is zwaar beschadigd en niet meer opnieuw te gebruiken.

3. De franjes en het passement aan de zijkan-ten worden weggenomen.

4. De centrale figuur en het passement in het midden worden losgemaakt om het linnen achteraan te kunnen verwijderen. Het reliëf-borduurwerk - plaatsnaam en jaartal - wordt ook losgemaakt.

5. Het linnen tussensteunweefsel wordt zoveel mogelijk weggenomen.

Het vaandel wordt nog eens aan voor- en achterzijde gestofzuigd.

De achterzijde, het reliëfborduurwerk en de

passementen worden lichtjes ontsmet met ethanol en direct gedroogd met de föhn om kringen te voorkomen.

De losse draden van de figuur worden met koude stoom en glazen plaatjes gladgelegd en daarna met tweedraads zijde geveerd in de originele kleur en gefixeerd.

De centrale figuur heeft geen aparte dra-ger, het linnen eronder is nog stevig genoeg. Er wordt linnen geveerd analoog naar de originele kleur. Dit linnen wordt gebruikt als drager om het fluweel meer steun te ge-ven. De scheuren worden genaaid met een spansteek van tweedraads zijde en geveerd in de originele kleur.

De centrale figuur wordt met zijdedraad op het vaandel gefixeerd. Ter afwerking ervan wordt er een zwarte wollen draad rond gelegd die met fijnere wol van dezelfde kleur met een schuine steek, richting torsie vastgenaaid wordt.

6. Het passement en het reliëfborduurwerk worden met zijdedraad opgenaaid, evenals de passementen aan de zijkan-ten; daarna worden de franjes opnieuw aangenaaid. De nieuwe voering wordt geveerd in de kleur van het fluweel. Ze wordt gewassen, gestreken en aangenaaid.

De franjes worden één voor één op het grijze linnen gefixeerd vermits men het vaandel wil ophangen. Een pcp-plaat wordt bespannen met wattine (fiberfill) en grijs gewassen linnen. Het linnen met vaandel wordt opgespannen op de plaat.

(Foto's Lieve Cosyns)

